

سرشناسه: باربا، یوجنیو، ۱۳۴۹، _ Barba, Eugenio

عنوان و نام پدیدآور: درخت [نمایشنامه] / نویسنده یوجنیو باربا؛ مترجم محسن تمدنی نژاد

مشخصات نشر: تهران، نشر لگا، ۱۳۹۸

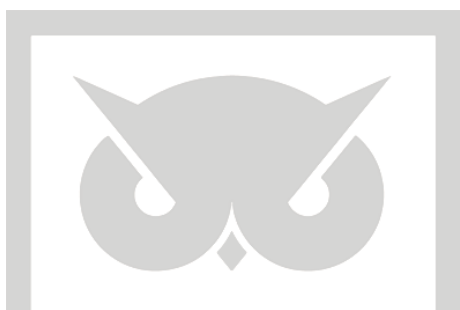
شابک: ۵-۵۰-۸۹۸۷-۶۰۰-۹۷۸. وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

عنوان اصلی: Odin teatert: tree

موضوع: نمایش -- ایتالیا موضوع: Theater -- Italy

رده‌بندی کنگره: PN۲۶۸۸. رده‌بندی دیویی: ۷۹۲/۰۲۳۳

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۸۸۲۵۲۶

یَزَخْت

تئاتر به مثابۀ زندگی

نویسنده: یوجنیو باربا
مترجم: محسن تمدنی نژاد

مجموعهٔ تأثر به مثابهٔ زندگی

درخت

نوشتهٔ یوجنیو باربا ترجمهٔ محسن تمدنی نژاد

چاپ اول، ۱۳۹۹، ۶۰۰ نسخه طراح جلد محمد رهبری

تهران، خیابان انقلاب، چهارراه کالج، ساختمان ۴۰۰، طبقهٔ دوم،

واحد ۵، نشر لگا تلفن تماس: ۹۹ ۶۵ ۹۶ ۶۶ (۰۲۱)

هرگونه استفادهٔ اجرایی از این نمایشنامه منوط به اجازهٔ مترجم و ناشر است.

«کلیهٔ حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است»

www.legapress.ir

@lega.press

فهرست مطالب

۶ درباره نویسنده
۷ مقدمه مترجم
۹ درخت و ریشه هایش
۳۳ در جنگال کرونوس
۴۹ جیک جیکی از شاخه ای خشک
۵۹ دوپرنده روی درخت
۶۳ ضروری
۷۳ جنگ یک چهره دارد
۷۷ اجرای یک نیایش
۷۹ آخرین نمایش
۸۷ تقدس خیال
۱۱۳ [متن نمایشنامه]

درباره نویسنده

یوجینیو باربا^۱ (متولد ۱۹۳۶) کارگردان تئاتر، مؤلف، پژوهشگر و کرئوگرافر در شهر گالیپولی ایتالیا متولد شد. در سن چهارده سالگی به کالج نظامی رفت، بعد از مدتی کالج نظامی را رها کرد. در سال ۱۹۶۱ به ورشو عزیمت کرد تا در دانشگاه دولتی تئاتر، در رشته کارگردانی تئاتر مشغول به تحصیل شود. اما بعد از گذشت یک سال دانشگاه را ترک کرد و به اوپوله رفت و به مدت سه سال با بیژری گروتفسکی همکاری کرد. سال ۱۹۶۴ به نروژ رفت تا به عنوان کارگردانی حرفه‌ای مشغول به کار شود، اما به عنوان یک خارجی نتوانست کاری پیدا کند. گروهی از جوانان را که در مدرسه دولتی تئاتر پذیرفته نشده بودند، دور هم جمع کرد و گروه اودین تئاتر (Odin Teatret) را تأسیس کرد. او همچنین در سال ۱۹۷۹ با راه‌اندازی مدرسه بین‌المللی انسان‌شناسی تئاتر (ایستا) مطالعاتی تازه در حوزه تئاتر بنیان نهاد. باربا طی ۵۵ سال کار با اودین تئاتر و آسامبل بینا فرهنگی تتاروم موندی (Tetrum Mundi) ۷۹ اجرای تئاتری خلق کرده است که برخی از آن‌ها از این قرارند: *پرنده دوستان، فرای، خانه پدری ام، تالابوت، کائوسموس، میتوس، ایتسی بیتسی، نمک، رویای آندرسون، هملت دیرین، زندگی مزمن، درخت و...*

1. Eugenio Barba

«تئاتر چیست؟ علم متعالی اسرار زندگی، دست یافتنی حتی برای کسانی که از ارت
زمین محروم مانده‌اند.»

یوجنیو باربا

مقدمه مترجم

ایده ترجمه فارسی مجموعه اجراهای اودین تئاترت از کارگاهی به سرپرستی
تاگه لارسن و جولیا وارلی شروع شد. یکی از جلسات آموزشی هفته اودین
[هولستبرو، دانمارک، ۲۰۱۶]، کارگاهی با محوریت «بیان و کنش» بود. تاگه و
جولیا قسمتی از نمایشنامه *تئلواتر ویلیام شکسپیر* را بازخوانی می‌کردند و
کنش‌هایی را می‌آفریدند. ردیفی از کاغذها (بخشی از پرده سوم *تئلواتر*) به زبان-
های مختلف روی هم چیده شده بودند و هر شرکت‌کننده می‌توانست
نسخه‌ای از زبان مادری‌اش را از میان آن‌ها پیدا کند. زبان فارسی اما غایب
بود. وقتی جست‌وجوی من و تاگه برای یافتن نسخه فارسی بی‌ثمر ماند، او
عذرخواهی کرد و پیشنهاد داد نسخه فارسی را در بازگشت به ایران برایش
ارسال کنم.

اما کار عملی سه سال بعد و پس از آشنایی با نشر لگا شروع شد. پس از
گفت‌وگو با مدیر محترم نشر لگا، تصمیم گرفتم با هماهنگی اودین تئاترت
متن‌های (موجود) مکتوب اجراهای اودین تئاترت را به فارسی برگردانم.

هرکدام از کتاب‌های مجموعهٔ *تئاتر به مثابهٔ زندگی* شامل متون اجرایی نمایش‌ها و مقالاتی است که از مرحلهٔ «تولد تا بلوغ» اجرا را روایت می‌کنند. این روایت‌ها به پازلی می‌مانند که کارگردان، بازیگران، دراماتورژ، طراحان صحنه، مشاوران ادبی و هرکس که نقشی در این آفرینش داشته است، قسمتی از آن‌ها را تکمیل کرده‌اند. در برخی موارد (اجراهای انفرادی) بازیگر، مؤلف و کارگردان، راوی این قصه بوده‌اند و در موارد دیگر (اجراهای گروهی) دراماتورژ، طراح صحنه، مشاور ادبی و... نیز بخشی از این ماجرا هستند.

یوجنیو باربا، در سال‌های اخیر (در کتاب‌ها، مقالات یا سخنرانی‌هایش) تکنیک یا متدی تحت‌عنوان *متد باربا* را با فراست خاصی و به طرز آیرونیک نه تأیید کرده و نه انکار، اما نگاه خاصی او به مقولهٔ دراماتورژی منظری را باز کرده است تا کسانی که نیم‌نگاهی به مسئلهٔ آموزش دارند با دنبال کردن نگرش‌های حرفه‌ای‌اش، کار عملی او و سیر آفرینش یک اثر در اودین تئاترت را کشف کنند. امیدوارم این مجموعه نیز برای کسانی که رؤیای محقق کردن ایده‌ای را دارند، فانوسی باشد برای گذر از کوره‌راه‌های آفرینش.

از یوجنیو باربا، ایبن ناگل راسموسن و روبرتا کارری سپاسگزارم، چراکه این متون را برایم ارسال کردند و پرسش‌هایم را از سایه بیرون راندند. از استاد عزیزم صالح نجفی سپاسگزارم که راهنمایم بودند و اسباب آشنایی من با نشر لگا شدند. و در انتها، صمیمانه از سعید باقرزاده، مدیر جوان و خوش ذوق نشر لگا و همکارانشان تشکر می‌کنم که تلاش کردند این مجموعه به بهترین شکل چاپ و منتشر شود.

محسن تمدنی نژاد

بهار ۱۳۹۹

درخت و ریشه‌هایش

اجزایی که در حین خواندنِ روزنامه‌ها قد کشید

یوجنیو باربا

■ چطور می‌توانیم در تئاتر، قربانی کردن یک انسان را نمایش دهیم؟ چرا باید این کار را بکنیم؟ برای دفع هراس و اضطراب مان؟ برای نشان دادن خشم و برآشفستگی مان؟ به عنوان یک چالش حرفه‌ای؟ چرا که واقعیتی است که ادراک مان را به چالش می‌کشد؟ مردی در کمال خونسردی مردی، زنی یا بچه‌ای را قربانی می‌کند: می‌خواهم دربارهٔ چنین موقعیتی که هر روز در روزنامه‌ها می‌خوانیم، نمایشی بسازم. «پرواز» نخستین واژه‌ای است که به عنوان نام موقتی این نمایش به ذهنم خطور می‌کند. این عنوان، دریچه‌های فکری و تصاویر تازه‌ای را می‌گشاید که می‌توانند در نخستین مرحلهٔ تمرینات الهام‌بخش بازیگران و کارگردان باشند. عنوان اجرا، پیش فرض آن است.

